

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Tõrva

25.10.2022 nr

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Evecon OÜ (registrikood 10340286) esitas taotluse (registreeritud 08.08.2022 nr 7-7/2022/1476-1) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (KOVEP) ja sellega seotud keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) algatamiseks tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivaima asukoha leidmiseks, võttes arvesse sotsiaalseid aspekte, sh kohalikud huvid, keskkonnamõju, majanduslikud ning tehnilised võimalused. Evecon OÜ täpsustas oma 28.09.2022 kirjaga planeeringuala asukohta ning suurust. Vastavalt taotlusele hõlmab ala ligikaudu 115 km² suurust maa-ala Tõrva valla edelaosas. Planeeringuala piir on näidatud otsuse lisas.

Vastavalt planeerimisseaduse (PlanS) § 96 lõikele 3¹ teavitas planeeringu koostamise korraldaja tuulepargi rajamiseks KOVEP algatamise taotluse saamisest avalikkust esitatud taotluse sisust ja võimalusest esitada samasisuline taotlus. Ühtegi täiendavat taotlust ei esitatud.

KOVEP algatamise eesmärk on valida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu (sh ühendus liitumispunktiga) püstitamiseks sobivaimad asukohad planeeringualal (asukoha eelvaliku koostamine) ning seejärel määrata valitud asukohtades ehitusõigus ning lahendada muud PlanS § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded (detailse lahenduse koostamine). Asukoha eelvaliku teostamisel lähtutakse keskkonnatingimustest ja -piirangutest ning kavandatava tegevuse keskkonnamõjust, asustuse paiknemisest, kohalikest huvidest ja väärtustest, tuulepargi püstitamise tehnilistest ja majanduslikest eeldustest ning teistest asjakohastest kriteeriumidest, mida tuleb arvesse võtta tuuleparkide püstitamiseks sobivate alade valikul. Tuulepargi püstitamiseks sobiv ala peab arvestama erinevate kehtivate väärtuste ja piirangutega, kuid olema ka sobilik ja tasuv tuulepargi rajamiseks. Planeeringuala suurus ei tähenda, et taotlejad eeldaks, et tuulepark(e) õnnestub püstitada kogu planeeringuala ulatuses. Tõenäoliselt ja sõltuvalt keskkonnamõju strateegilise hindamise, uuringute ja planeeringumenetluse tulemustest koonduvad võimalikud arendamiseks sobilikud alad konkreetsesse piirkondadesse planeeringuala sees.

PlanS § 95 lõike 1 kohaselt koostatakse KOVEP olulise ruumilise mõjuga ehitiste püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ (ORME) punkti 4 kohaselt on olulise ruumilise mõjuga ehitis tuulepark Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskirja“ tähenduses, mis koosneb vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikute. Tuulepark on „Võrgueeskirja“ § 2 lg 19 tähenduses omakorda mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning

rajatistest koosnev elektrijaam. PlanS § 95 lõike 1 kohaselt koostatakse KOV eriplaneering ORME püstitamiseks, kui ORME ei ole üldplaneeringus määratud.

Valga maakonnaplaneeringuga tuuleparkide rajamiseks eelistatud alasid ei ole kavandatud. Valga maakonnaplaneeringu seletuskirja ptk-s 4.2.5 on esitatud taastuveneergetika arendamise põhimõtted ja tingimused.

Tõrva vald moodustati 21. oktoobril 2017. aastal Tõrva linna, Helme, Hummuli ja Põdrala valla ning Puka valla Soontaga küla ühinemise tulemusena. Valla pindala on 649 km². Tõrva valla naabriteks on Valga maakonnas Otepää vald ja Valga vald, Tartu maakonnas Elva vald, Viljandi maakonnas Mulgi vald ja Viljandi vald. Käesoleval ajal kehtib planeeringualal Helme Vallavolikogu 31. augusti 2009. aasta määrusega nr 12 kehtestatud Helme valla üldplaneering.

Kehtiv Helme valla üldplaneering tuuleparkide püstitamiseks suuniseid ja tingimusi ei anna ega nende püstitamist ei välista. Üldplaneeringu kehtestamise ajal puudus teave nende rajamise vajadusest.

Koostamisel oleva Tõrva valla üldplaneeringuga tuuleparke kui olulise ruumilise mõjuga ehitisi Tõrva valla territooriumile ei kavandata (üldplaneeringu ptk 6.10.4). Arendussoovi tekkimisel tuleb elektrituulikute planeerimiseks algatada KOVEP. Planeerimisseaduse § 96 lõike 2 kohaselt ei algatata KOVEP koostamist eelkõige juhul, kui algatamine on ilmselges vastuolus üldplaneeringuga ja on ilmne, et algatatava planeeringu elluviimine ei ole tulevikus võimalik. Planeerimisseaduse § 95 lõike 5 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 kohaselt on KOVEP koostamisel KSH läbiviimine kohustuslik.

Planeeringu algatamisel teadaoleva informatsiooni põhjal puuduvad vastuolud koostatava ja kehtiva Helme valla üldplaneeringuga. Juhul, kui KOVEP ei asuta ellu viima viie aasta jooksul pärast kehtestamist, kaotab planeering vastavalt planeerimisseaduse § 122 lõikele 4 kehtivuse.

KOVEP koostamisest huvitatud isik on vallale esitanud taotlustes kinnitanud valmisolekut kanda KOVEP koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimisega kaasnevad kulud vastavalt PlanS § 4 lõikele 2¹.

Tõrva vallal ei ole kohustust välja ehitada planeeringukohaseid rajatise, sealhulgas avalikuks kasutuseks ettenähtud teid, välisvalgustust ning tehnorajatise. Planeeringu kohaste rajatiste väljaehitamiseks ei eraldata rahalisi vahendeid valla eelarvest, välja arvatud juhul, kui lepitakse kokku rajatiste finantseerimises või kulude katmises.

Eriplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Tõrva Vallavolikogu, koostamise korraldaja on Tõrva Vallavalitsus. Eriplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise koostaja leidmiseks viiakse läbi vastavad hankemenetlused.

Energiajulgeolek ja taastuveneergetia arendamine on oluline, mistõttu eriplaneeringu algatamine tuuleparkidele sobiva asukoha väljaselgitamiseks on põhjendatud.

Tulenevalt eeltoodust ja võttes aluseks planeerimisseaduse § 95 lõiked 1, 2, 5, 6 ning 9, § 96 lõiked 1 ning 4, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2, Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrusega nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekirja“ ning OÜ Evecon taotluse, Tõrva Vallavolikogu otsustab:

1. Algatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine koos vajalike uuringute läbiviimisega, eesmärgiga leida tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad. Planeeringuala hõlmab Tõrva valla territooriumist ligikaudu 115 km² vastavalt lisatud asendiplaanile.
2. Tõrva Vallavalitsusel korraldada vajalikud hankedokumendid eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostaja leidmiseks.
3. Tõrva Vallavalitsusel sõlmida huvitatud isikuga leping kõigi eriplaneeringu koostamiseks vajalike kulude katmiseks (sh asjakohaste mõjude hindamine, uuringud, keskkonnamõju strateegiline hindamine, eriplaneeringu koostamine). Kulude katmine on huvitatud isiku kohustus ja valla eelarvest vahendeid selleks ei eraldata.
4. Tõrva vallal ei ole kohustust välja ehitada planeeringukohaseid rajatise, sealhulgas avalikuks kasutuseks ettenähtud teid, välisvalgustust ning tehnorajatise. Planeeringu kohaste rajatiste väljaehitamiseks ei eraldata rahalisi vahendeid valla eelarvest, välja arvatud juhul, kui lepitakse kokku rajatiste finantseerimises või kulude katmises.
5. Tõrva Vallavalitsusel viia läbi riigihanke menetlus ja teavitada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest Ametlikes Teadaannetes, ajalehes ning Tõrva valla kodulehel ning informeerida isikuid ja asutusi nimetatud planeeringu algatamisest vastavalt planeerimisseaduse § 96 lõigetele 5, 6 ja 7.
6. Enne planeeringu vastuvõtmist tuleb Tõrva Vallavalitsusel sõlmida planeeringu realiseerimisest huvitatud isikuga haldusleping planeeringukohaste rajatiste väljaehitamiseks või väljaehitamise seotud kulude täielikuks või osaliseks kandmiseks.
7. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega on võimalik tutvuda Tõrva valla veebilehel <https://kov.torva.ee/eriplaneering>.
8. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Enn Mihailov
volikogu esimees